



Undervisningsministeriet
Afdelingen for Folkeskole og Internationale opgaver
Att. Mette Ploug Kølner
AFIKP@uvm.dk

3. marts 2015
Jour.nr: 201575300/0001

Høringssvar – lovforslag om folkeskolens prøver

Danmarks Lærerforening har modtaget høringsmaterialet om udkast til ændring af lov om folkeskolen - Indførelse af fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi samt ændring af bedømmelsesordningen ved folkeskolens skriftlige prøver. Foreningen takker for muligheden for at kommentere forslaget og har flg. bemærkninger:

Foreningen noterer sig, at ministeriet med forslaget ønsker at effektivisere folkeskolens afgangsprøver. Foreningen mener, prøvesystemet i stedet bør effektiviseres ved at mindske antallet af prøver fremfor at udvide antallet med endnu en skriftlig afgangsprøve.

Forslaget medfører endnu en prøve til udtræk. Foreningen er ikke tilhænger af udtræksprøver, da lærere og elever principielt bør kende rammerne for den formelle evaluering af eleverne ved skoleårets begyndelse.

Det er heller ikke foreningens opfattelse, at en skriftlig selvrettende prøve i fysik lever op til det angivne formål med forslaget, *at virke motiverende ift. elevernes lyst til at lære naturfag.*

Forslaget indebærer, at alle skriftlige afgangsprøver fremover alene skal bedømmes af eksterne censorer. Foreningen beklager, at arbejdet med at bedømme elevernes skriftlige afgangsprøver, og selv være censor, ikke længere vil indgå som en del af den enkelte faglærers evaluering af sine elevers udbytte af undervisningsforløbet, som læreren kan bruge fremadrettet til at udvikle sin undervisning.

Foreningen ønsker at gøre opmærksom på, at en fælles prøve i 3 fag vil nødvendiggøre, at lærerne i de 3 berørte fag, fysik/kemi, geografi og biologi, mødes for at koordinere og drøfte undervisningen i fællesskab.

Samtidig vil foreningen gøre opmærksom på det problem, der kan være forbundet med en fælles prøve, hvori der indgår 3 fag, når der ved selve prøven ikke er en sikring af, at de 3 fags faglighed er repræsenteret: kan den deltagende eksaminator og censor sikre fagligheden i alle de tre prøvfag?

Den foreslåede fælles prøve i 9. kl. Fysik/kemi, biologi og geografi vil ikke, som angivet i ministeriets formål for prøven, afspejle undervisningen i de tre fag, da undervisningen i naturfag i folkeskolen stadig er fagopdelt i 3 forskellige fag. Det samme gør sig gældende på gymnasiet, hvor de naturfaglige fag også optræder som selvstændige fag.

Det er positivt, at der i høringsmaterialet lægges op til, at den ændrede fælles prøve skal evalueres og følges af forskning, der bl.a. skal afdække, om den fælles prøve i de tre fag styrker interessen og motivationen hos eleverne ift. naturfag.

Slutteligt ønsker foreningen at gøre opmærksom på, at det for en succesfuld overgang til nye prøveformer under alle omstændigheder er helt centralt, at der i god tid stilles den rette viden, information, materialer og tid til forberedelse til rådighed for de involverede lærere.

Særligt vedr. 10. klasse:

Foreningen beklager, at 10. klasseelever med forslaget ikke længere vil kunne gå til 9. kl. prøve i fysik/kemi. Når elever i 10. klasse i dag kan vælge at aflægge 9. klasseprøve i et fag, er det fordi, der er forskel på det faglige niveau, som prøverne i efter henholdsvis 9. og 10. klasse skal afdække. Elever, som efter 10. klasse, skal søge ind på en ungdomsuddannelse, har derfor krav på, at dette kan ske på grundlag af prøver, som er afviklet, så det er samme faglige adgangsniveau, der er grundlag for prøven – uanset om den afvikles efter 9. eller 10. klasse. Det bør fortsat være muligt at opnå samme retskrav til optagelse på en ungdomsuddannelse, uanset om eleven kommer fra 9. eller 10. klasse.

Skal 10. klasse derfor sikre, at elever, der har behov for yderligere et år til faglig -, personlig - og social afklaring, inden de begynder på en ungdomsuddannelse, har de samme muligheder for at blive optaget som andre elever, skal 10. klasseprøven i fysik/kemi derfor enten være på samme faglige niveau, som i dag gælder for 9. klasse (og dermed for så vidt angår fysik/kemi svare til det niveau, de(n) nye prøver har), eller der skal udvikles både en 9. klasse og 10. klasse prøve i fysik/kemi, som eleverne i 10. klasse frit kan vælge mellem.

Tilsvarende bør elever i 10. klasse også tilbydes, at kunne aflægge 9. klasse prøven i tysk efter 10. klasse, hvilket sagtens kan lade sig gøre, selv om tysk er et udtræksfag.

Særligt ift. skolebestyrelsen på små skoler:

Foreningen er positiv overfor, at forældre i skolefritidsordninger på små skoler får valgbarhed ift. skolebestyrelsen. Foreningen foreslår dog at fastholde, at flertallet af skolebestyrelsen skal bestå af forældre, der har børn, der er indskrevet på skolen.

Vedlagt:

- Fysik- og kemilærerforeningens kommentarer til Undervisningsministeriets udkast til lovændring ift. indførelse af fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi

Med venlig hilsen

Åse Bonde
Konsulent
Danmarks Lærerforening



Landsformand
Peter Jensen
Frederik VII vej 1
3400 Hillerød
28 14 20 19
e-mail: Landsformanden@fysik-kemi.dk

Til
Danmarks Lærerforening
Skole og uddannelsespolitisk udvalg
Danmarks Fysik- og Kemilærerforening (DFKF) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Ministeriet skriver:

Folkeskolens prøver skal være tidssvarende og virkelighedsnære, så de i højere grad afspejler den virkelighed, som eleverne vil møde efter folkeskolen.

DFKF mener:

I gymnasiet møder eleverne hovedsageligt de enkelte fag! Dog møder eleverne også et decimeret, tværgående, naturvidenskabeligt grundforløb.

Ministeriet skriver:

Formålet med de foreslåede prøver er at gøre flere elever interesserede i og motiverede for at søge videre uddannelse med fokus på naturvidenskab, samt at eleverne prøves i naturfaglige kompetencer i alle tre naturfag

DFKF mener:

I DFKF er det vores erfaring, at de skriftlige prøver ikke fremmer elevernes interesse for fagene. Tværtimod sker det absolut modsatte, så elevernes interesse mindskes. Motivationsforskning viser, at en ydre motivation (såsom de skriftlige prøver) er langt mindre effektiv end en indre motivation.

Ministeriet skriver:

Der skal være et solidt fokus på elevernes tilegnelse af grundlæggende faglige færdigheder og viden samtidig med, at deres evner til at anvende færdigheder og viden afprøves.

DFKF mener:

DFKF står totalt uforstående over for, at den fælles naturfagsprøve sætter et solidt fokus på elevernes tilegnelse af grundlæggende fysik/kemifaglige færdigheder. Det er DFKF's erfaring, at det modsatte vil ske.

Ministeriet skriver:

Prøverne skal understøtte overgangen til ungdomsuddannelserne ved at knytte an til de arbejds-, lærings- og prøveformer, som eleverne vil møde på ungdomsuddannelserne, ligesom prøverne, hvor det er relevant, skal inddrage elementer, der bidrager til elevernes uddannelses- og erhvervsafklaring, f.eks. i relation til erhvervsuddannelserne.

DFKF mener:

I gymnasiet er det de enkelte naturvidenskabelige fag eleverne møder og IKKE et fælles fag! Dog møder eleverne også et decimeret, tværgående, naturvidenskabeligt grundforløb.

Ministeriet skriver:

Med henblik på at sikre, at elevernes opnåelse af de enkelte fags færdigheder, viden og kundskaber dokumenteres gennem afholdelse af enkeltfaglige prøver, etableres der samtidig en skriftlig udtræksprøve i fysik/kemi.

DFKF mener:

Ved en skriftlig prøve sikrer sig man på ingen måde om eleverne har opnået de færdigheder, den viden og de kundskaber, som er angivet i formålet for fysik/kemi. Tværtimod vil der være rigtigt mange områder i fysik/kemi, der ikke sikres!

Ministeriet skriver:

Det overordnede formål med forslaget er at understøtte, at flere elever bliver mere interesserede i og motiverede for at søge videre uddannelse med fokus på naturvidenskab. En fælles prøve vil understøtte mere varieret og anvendelsesorienteret undervisning, da eleverne kan arbejde med naturfaglige problemstillinger fra forskellige fagperspektiver. Målet er således, at eleverne skal opleve, at naturfag ikke blot er adskilte og måske lidt "tunge" videnskaber, men derimod fag, der giver eleverne nogle grundlæggende naturvidenskabelige tankegange og metoder, som gør dem i stand til at belyse forskellige naturfaglige problemstillinger, der går på tværs af fagene.

DFKF mener:

Det kan vi i DFKF slet ikke forestille os, men en naturfaglig projektopgave vil understøtte på en helt anden og mere givende måde, da projektopgavens form tillader en meget høj grad af elevindflydelse, hvilket er stimulerende for elevernes motivation.

Ministeriet skriver:

Sigtet er samtidig, at eleverne skal motiveres af den virkelighedsnære tilgang i undervisningen – og i prøvesituationen – hvor der i høj grad tages udgangspunkt i naturvidenskabelige problemstillinger i hverdagen og omverdenen. Motiverede elever har øget læring, og en styrket interesse for naturfag allerede i folkeskolen kan således påvirke elevernes videre fokus i ungdomsuddannelserne positivt i retning af de naturvidenskabelige fag.

DFKF mener:

Igen, en naturfaglig projektopgave vil meget bedre kunne opfylde dette formål. En naturfaglig projektopgave vil stimulere og udvikle elevernes projektkompetencer: Problembehandlings- og produktkompetence, analyse- og vurderingskompetence, kritisk stof- og kildebehandlingskompetence, kommunikations- og formidlingskompetence og endelig samarbejds- og konfliktløsningskompetence. Desuden vil en naturfaglig projektopgave give meget større mulighed for elevindflydelse.

Ministeriet skriver:

Hertil kommer, at prøven kan styrke overgangen til de gymnasiale uddannelser, f.eks. stx, hvor eleverne følger et tværgående naturvidenskabeligt forløb.

DFKF mener:

Hvordan hænger det sammen med, at UVM vil skære i timetallet for det tværgående, naturvidenskabelige grundforløb?

Ministeriet skriver:

Fordelingen af prøvens indhold på fag i den fælles prøve vil afspejle fordelingen af undervisningstimer i skolen. Det opgivne stof til prøven vil derfor være fordelt forholdsmæssigt mellem fagene fysik/kemi, biologi og geografi i forhold til de vejledende timetal (fysik/kemi: 44 %, biologi: 31 % og geografi: 25 %).

DFKF mener:

DFKF vil gøre opmærksom på, at fysik og kemi er samlet i ét fag i grundskolen, men delt i 2 fag alle andre steder, og derfor mener vi at procentfordelingen på ingen måde afspejler den plads, som fysik/kemi (med 2 store fagområder) bør have.

Ministeriet skriver:

Endvidere vil der i skoleårene 2015/2016 og 2016/2017 blive gennemført forsøg med en ekstra obligatorisk projektopgave inden for den naturfaglige blok i 9. klasse, ligesom Undervisningsministeriet i 2015 udarbejder en analyse af fordelingen af, hvilke fag der indgår i de nuværende projektopgaver i 9. klasse.

DFKF mener:

DFKF er helt overbevist om, at en fælles naturfagsprøve i biologi, fysik/kemi og geografi vil svække fysik/kemi betydeligt, fordi der vil være en større tilbøjelighed i at undervise i temaer, der kan samarbejdes om. Fagligheden vil således reduceres.

DFKF er lige så overbevist om, at en naturfaglig projektopgave vil styrke alle tre naturfaglige fag i grundskolens 7., 8. og 9. klasse.

DFKF vil derfor på det kraftigste opfordre til, at der IKKE gennemføres en fælles prøve, men at en naturfaglig projektopgave bliver gjort obligatorisk, og at den nuværende mundtlige og praktiske prøve i fysik/kemi bibeholdes, men med mulighed for gruppeprøve.

Endelig finder DFKF, at en skriftlig udtræksprøve i fysik/kemi ikke alene er fuldstændig overflødig, men direkte skadelig for intentionerne med undervisningen i fysik/kemi. Faget er teoretisk og praktisk. Vi vil også gøre opmærksom på, at det, som en skriftlig prøve fokuserer på, i stort omfang – næsten helt - varetages af den nationale test. Spar derfor midlerne til udtræksprøver i naturfagene, tag forslaget om en fælles naturfagsprøve af bordet, og lad os få en fornuftig og relevant afsluttende evaluering af 3 års undervisning i fysik/kemi.

DFKF foreslår derfor, at vores nuværende praktiske og mundtlige afgangsprøve bibeholdes med mulighed for gruppeprøve samt en naturfaglig projektopgave.